

7. maj 2024 kl. 05.00

Debat

Ældreelæger: Manglen på speciallæger svigter multisyge ældre

Med det nuværende antal speciallæger vil det ikke være muligt at behandle alle ældre med multisygdom og skrøbelighed. Specialet er således kraftigt undernormeret og dimensioneringen er langt bagefter, skriver Martin Schultz.

På nuværende tidspunkt er der flere hospitaler i Danmark, hvor der ikke er ansat geriater (ældreelæger) og mange geriatriske afdelinger har ledige stillinger. Der er også områder i Danmark, hvor specialet slet ikke er tilstede, skriver Martin Schultz.

Foto: Søren Bidstrup/Ritzau Scanpix

Bestyrelsen i Dansk Selskab for Geriatri

Se afsendere i faktaboks

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Moderaterne har netop fremlagt deres forslag til en kommende sundhedsreform.

I Dansk Selskab for Geriatri (DSG) hæfter vi os særligt ved, at man vil styrke vilkår og tilgængelighed af sundhedsydelser for ældre med multisygdom,

forebygge unødvendige indlæggelser og arbejde for at skabe mere tid til at håndtere den komplekse opgave det er at diagnosticere, udrede, behandle og følge ældre.

Man foreslår, at der skal uddannes flere ældrelæger (geriater) til det nære sundhedsvæsen.

Det er vi som lægefagligt selskab meget enige i, og vi glæder os på de ældres vegne over, at man viser forståelse for, at kompleks multisygdom ikke kan håndteres på korte usammenhængende besøg, men kræver tæt samarbejde mellem almen praksis, kommuner og hospitaler og nok sundhedspersoner med de rigtige kompetencer.

Afsendere

Debatindlægget er skrevet af bestyrelsen i Dansk Selskab for Geriatri:

- Martin Schultz, forperson

[Vis mere](#)

Vi lever længere og flere lever med multisygdom. Man forventer en fordobling af antallet af ældre over 80 år i de kommende 20 år. Samtidig vil flere ældre med multisygdom og skrøbelighed være bosat uden for de store byer.

Uensartet og utilstrækkelig behandling

Igennem de seneste årtier har man løbende nedlagt hospitalssenge. Mangel på sygeplejersker har medført endnu.

I samme periode har kommunerne oprettet cirka 3.500 midlertidige døgnpladser svarende til 85 procent af det samlede antal medicinske hospitalssengepladser.

Kompleksiteten i sygdom hos ældre, der indlægges og efterfølgende udskrives til de kommunale midlertidige

pladser er høj og opgaven krævende både i forhold til tid, kompetencer og hænder.

Tilbuddene på disse pladser er lige så forskellige, som der er kommuner og lægedækningen er uensartet og ofte utilstrækkelig.

Normeringer til plejepersonale, kompetencer, ressourcer og tid har ikke fulgt med udviklingen af hverken det samlede sundhedsvæsen eller de ældre med multisygdom og komplekse behov vi behandler.

Specialet ældre medicin

Speciallæger i geriatri varetager udredning og behandling af ældre patienter med multisygdom, mange lægemidler, uspecifikke symptomer, funktionstab, komplekse plejebehov og sociale udfordringer.

Ældre patienter er en meget heterogen gruppe, som kræver en individualiseret tilgang.

Støder der akutte sygdomme til eksisterende multisygdom, vil helhedsbilledet være komplekst og vanskeligt at vurdere, udrede og behandle.

Derfor arbejder ældre medicin med en systematisk, helhedsorienteret, tværfaglig og individualiseret tilgang, der resulterer i en grundig behandlingsplan, medicingennemgang og opfølgning.

“

Hvis befolkningstilvæksten følger prognoserne, skal der være minimum 500 ældrelæger i Danmark i 2040. Det er langt færre end Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan lægger op til.

Martin Schultz

Forperson, Dansk Selskab for Geriatri (DSG)

En plan som altid inkluderer: inddragelse af pårørende og patienter, optimerer livskvalitet, prioriterer

udredningsforløb, eventuelt fravalg af behandling, og samtaler om den sidste tid.

I dag arbejder ældrelæger på hospitalerne. Primært med indlagte ældre, men også i klinikker og nogle steder med tværsektorielle funktioner.

Størstedelen af patienterne er over 75 år og mange indlagte er over 80 år. For at sikre en patientcentreret tilgang samarbejder geriatrien tæt med de andre specialer på hospitalerne.

I DSG vil vi gerne udvide vores arbejdsområde. Et tættere tværsektorielt samarbejde i nærområdet centreret omkring den ældres behov vil løfte behandlingen og kompetencerne hos alle sundhedspersoner, der arbejder med og omkring syge ældre.

Sundhedsstyrelsen varslers for få læger

Dansk Selskab for Geriatri har aktuelt registeret 180 speciallæger ud af samlet ca. 17.000 speciallæger i Danmark.

Det engelske faglige selskab for geriatri, British Geriatrics Society, anbefaler én geriater per 500 personer over 85 år, hvilket svarer til et behov på 280 speciallæger i Danmark i 2024.

Hvis befolkningstilvæksten følger prognoserne, skal der være minimum 500 ældrelæger i Danmark i 2040. Det er langt færre end Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan lægger op til.

Man har for nylig øget antallet af uddannelsesstillinger med tre forløb om året – der er aktuelt 23 speciallægeforløb årligt – men der har i tidligere år været ubesatte forløb og man må forvente naturlig afgang mellem de nuværende ældrelæger.

Specialet er således kraftigt undernormeret og dimensioneringen er langt bagefter.

På nuværende tidspunkt er der flere hospitaler i Danmark, hvor der ikke er ansat geriater og mange geriatriiske afdelinger har ledige stillinger. Der er også områder i Danmark, hvor specialet slet ikke er tilstede.

“

Med det nuværende antal speciallæger vil det ikke være muligt, at geriater alle ældre med multisygdom og skrøbelighed.

Martin Schultz

Forperson, Dansk Selskab for Geriatri (DSG)

Manglen på, og etableringen af mere geriatri i det nære sundhedsvæsen må derfor – udover at være en politisk prioritet – skulle ledsages af en ambitiøs rekrutteringsstrategi, som ikke kan løftes af specialet alene. Vi bidrager gerne som selskab, alt det vi kan indenfor vores egen ramme.

Multisyge ældre fortjener den rette behandling

Med det nuværende antal speciallæger vil det ikke være muligt at geriater alle ældre med multisygdom og skrøbelighed.

Geriatri er et diagnostisk og tværfagligt speciale, som kræver tæt tilknytning til det sekundære sundhedsvæsen for at hjælpe bedst i det nære sundhedsvæsen.

DSG ser det derfor som en nødvendighed, at ældreelæger i det nære sundhedsvæsen har et tæt samarbejde eller ansættelse i begge sektorer.

Det vil være nødvendigt at starte med en mere rådgivende rolle, hvor der tilbydes sparring, undervisning, kompetenceløft og at tværfaglige teams med hospitalernes muligheder for diagnostik, behandling og faglig viden står til rådighed i det nære.

Ældreelæger, som arbejder i det nære sundhedsvæsen, vil kunne kompetenceudvikle og sparre med tværfagligt personale og almen praksis.

Det kan være gennem konferencer, fysisk besøg og selv vurdere en mindre del af ældre med komplekse problemstillinger både på kommunale midlertidige pladser, i almen praksis, på plejehjem og ved hjemmebesøg.

Geriatrien vil gerne stille sig til rådighed, så flest ældre kan udredes, behandles og plejes, der hvor de ønsker det.

Vi er enige i at afvente Sundhedsstrukturskommissionens udspil og den efterfølgende politiske proces, men vi er også meget bevidste om behovet for allerede nu at begynde forberedelserne til at løse de nuværende og kommende udfordringer i sundhedsvæsenet.

Det, der betyder noget for os er, at ældre med kompleks multisygdom og skrøbelighed får den særlige vurdering, diagnostik, behandling og pleje, som de har brug for.

Vi tror på politik

Få daglige nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

E-mail

Tilmeld dig

Ja tak, jeg ønsker at modtage nyhedsbreve fra Altinget. I må gerne invitere mig til livearrangementer og sende mig tilbud om netværk, konferencer, nyhedsbreve eller lignende fra Altinget og Altinget-koncernen via e-mail og telefon. Jeg kan til enhver tid trække samtykket tilbage. Mine personoplysninger bliver behandlet i overensstemmelse med vores privatlivspolitik.

NYESTE JOB

Chef til Lederforeningen i
Dansk Sygeplejeråd

 Hovedstaden 7. april

Annonce

NYHEDSOVERBLIK

Sygefravær er eksploderet hos ældreplejens ledere

Det langvarige sygefravær blandt lederne i ældreplejen er steget med 63 procent på få år. Store omstillinger og manglen på kvalificeret arbejdskraft udfordrer sektoren, vurderer ekspert.

Rasmus Dahl Løppenthin

Ugens kommunalboss: Som udgangspunkt tænker jeg ikke, vi begår fejl

Begreber som TEK-trekanten og DigiRehab står centralt når omsorgschef Karen Margrethe Holdsbjerg-Larsen, skal sikre ressourceeffektiv ældrepleje i Viborg Kommune. Hun taler hellere om erfaring og at blive klogere end om at begå fejl.

Sigurd Lillose Bech

Redaktør: De ved, at Mette Frederiksen vinder et valg om pension – nu prøver Lars Løkke og Troels Lund at tømme kassen

Anders Ellekjær Rønne

Ny debat: Er kommunerne rustet til at passe på socialt udsatte ældre?

Katja Gregers Brock

SVM-regeringen er en bedsteforældre-regering, men ingen taler om det

Katrine Falk Lønstrup

Mens unge klumper sig sammen i byerne, sælger seniorer de dyre mursten og flytter i sommerhus

Søren Elkrog Friis og Alma Holm Eeg

Mette Frederiksen og Troels Lund Poulsen mister flere vælgere til graven end alle andre

Katrine Falk Lønstrup

Kommunerne afsætter flere penge til udsatte og ældre, men skruer ned for kulturen

Kim Rosenkilde

[Vis mere](#)

Annonce

MINISTERSVAR

[VIS ALLE](#)

Udvalget spørger:

Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeren har overvejet i forhold til at yde støtte til mennesker, der lever med cøliaki?

Marlene Harpsøe spørger:

Hvad er årsagerne til, at dobbelt så mange ældre på plejehjem får antibiotika i forhold til jævnaldrende, der bor i eget hjem?

Udvalget spørger:

Vil ministeren oplyse, hvilke andre europæiske lande end Danmark der beskatter pensionsafkast?

Ane Halsboe-Jørgensen svarer:

Er det rimeligt med 33 ugers gennemsnitlig ventetid for seniorer, der har en ansøgning om seniorpension til behandling i Ankestyrelsen?

Sophie Løhde svarer:

Hvordan vil ministeren sikre, at borgere, der fravælger genoplivning, fuldt ud forstår, hvad deres beslutning betyder?

Prøv 14 dage gratis

Vores 29 nichemedier dækker dansk politik med indsigt.

Læs mere og tilmeld dig her

MEST LÆSTE ÆLDRE

- 1. Djøf-formand om aldersdiskrimination: Lad os nu se på nogle løsninger**
- 2. Ugens kommunalboss: Som udgangspunkt tænker jeg ikke, vi begår fejl**
- 3. Hvis ikke vi griber de pårørende, ender de ufrivilligt alene i systemets vildmark**
- 4. DD og høreforening: Sundhedsministeren må sætte ind over for unacceptable ventetider på høreområdet**
- 5. Organisation: Socialt udsatte ældre udsatte har brug for et sted, hvor de er velkomne**

Annonce

Chef til Lederforeningen i Dansk Sygeplejeråd

Dansk Sygeplejeråd Hovedstaden
